

Pápež daruje orgány!

VATIKÁN - Svätý Otec urobil neočakávané rozhodnutie. Benedikt XVI. (81) sa rozhodol, že po smrti venuje orgány inému človeku. Pápež je totiž už niekoľko rokov členom spolku darcov. Vatikán tvrdí, že toto rozhodnutie nie je v rozpore s vierou v Boha. Naopak, podľa pápeža ide o prejav lásky.

Pápežovo rozhodnutie vyvolalo veľký rozruch. Vo Vatikáne sa teraz živo diskutuje o tom, kedy vlastne človek zomrie. „Smrť nepríde

v momente, keď už nebije srdce, ale keď prestane fungovať mozog, „ povedal kardinál José Lozano Barragan, ktorý má na starosti oblasť zdravotníctva. Pápež je členom spolku darcov orgánov.

Nemeckému denníku Bild to potvrdil aj jeho hovorca. Sám Benedikt XVI. na svojom rozhodnutí nevidí nič zlé. „Darcovstvo orgánov je akt lásky, „ zdôraznil najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi.

(pol, tasr), Nový čas, 6.9.2008

Vplyv médií na rodinu

Rodina a médiá - ohrozenie alebo prínos? Tento problém v domácnostiach rezonuje stále častejšie - a nielen na Slovensku. Na Katolíckej univerzite v Ružomberku sa preto na 23. Svetovom kongrese rodiny stretla svetová špička odborníkov, ktorí sa zaoberajú práve touto problematikou.

30 prednášajúcich zo 16 krajín sveta označilo televíziu a iné médiá za prospešný zdroj informácií. Ide ale o to, ako ich človek využíva.

Lukáš Marták, hovorca kongresu Rodina a médiá: „Spoločensky máme zaužívané extrémne klišé, že médiá vplývajú na rodinu len negatívne.“

Médiami najohrozenejšou skupinou sú malé deti a mládež. Násilie a brutalita na monitoroch a obrazovkách ich môže poznačiť na celý život.

Ted Baehr, Filmová a televízna komisia (USA): „Deti si predstavujú všetko ináč. Od troch do siedmich rokov sa im formujú zvyky, takže ak by pozerali desivý film o žralokoch, mohli by sa žralokov báť celý život.“

Anketa: „Ja nedovolím ani filmy ťažké ani neprístupné.“

„V týchto rozprávkach je samých o sebe dosť takého drastického.“

„Keď je pekne, dieťa by sa malo hrať vonka, si myslím.“

(koniec ankety)

Rodičia by nemali len zakazovať sledovať nevhodné filmy alebo internetové stránky, ale deti najmä motivovať k sledovaniu a vyhľadávaniu užitočných programov a informácií.

Cardinal Ennio Antonelli, predseda Pápežskej rady pre rodinu (Vatikán): „Dôležité pre rodičov naučiť sa správne používať médiá a potom to naučiť aj svoje deti.“

Anna Kováčová, Svetové hnutie matiek: „Slovensko je jednou z tých prvých krajín nielen čo sa pripravuje, ale je už aj určený ten systém kvalifikácie a hodnotenia programov.“

Pre lepší prehľad odborníci odporúčajú rodičom, aby televíziu aby počítač umiestňovali do spoločných priestorov. Môžu tak lepšie kontrolovať, čo ich deti sledujú. STV, 19:30, 6.9.2008

Harabin pokračuje v zisťovaní názorov na predmanželské zmluvy

Minister spravodlivosti Štefan Harabin pokračuje v zisťovaní názorov majoritných cirkví na pripravované zavedenie dohôd v majetkovom spoločenstve manželov. Dnes sa stretol s predstaviteľmi evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, ktorí sa v tejto súvislosti obávajú zvýšenia rozvodovosti.

Rádio Slovensko, 14:00, 5.9.2008

Poľské ministerstvo bije na poplach

Poľské ministerstvo školstva bije na poplach. Katolícka univerzita v Ružomberku udelila v krátkom čase desiatkam Poliakov tituly doktor, docent a profesor.

Poľské ministerstvo sa tým pádom podľa štátnej tajomníčky Gražyny Prawelskej-Skrzypek začalo obávať, že kvalita univerzity v Ružomberku nie je najlepšia.

Gražyna Prawelská-Skrzypek, štátna tajomníčka poľského ministerstva školstva: „Rovnako máme obavy aj o poľské univerzity, ktoré majú potom káder zložený z takýchto učiteľov.“

Po tom, čo sme zistili, že naše ministerstvo školstva od júna nereagovalo na tri výzvy poľskej strany situáciu preveriť a riešiť, veci sa pohli. O udeľovanie prestížnych titulov na Pedagogickej fakulte v Ružomberku sa začal zaujímať minister školstva Mikolaj. Jeho hovorkyňa Dana Španková.

Dana Španková, hovorkyňa ministerstva školstva: „V súčasnosti všetky vysoké školy na Slovensku vrátane katolíckej univerzity v Ružomberku prechádzajú komplexnou akreditáciou. A tie, ktoré nespĺnia požadované kritériá, stratia štatút univerzity.“

Kauza môže vážne poškodiť imidž nášho školstva v Poľsku.

Alena Taranová

Rádio Expres, 17:00, 5.9.2008

Poľský katolícky kňaz dostal tri roky za znásilnenie

Poľský katolícky kňaz dostal tri roky za znásilnenie mladej ženy. 43-ročný duchovný Krzysztof J. pôsobil v pútnickom meste Čenstochová. Svoju obeť vraj najskôr pozval do bytu, aby prediskutovali tému letného tábora pre deti. Kňaz obvinenie zo sexuálneho útoku odmieta a chce sa proti súdному verdiktu odvolať.

Rádio VIVA, 18:00, 9.9.2008

Prichádza film o podnikaní

Zajtra bude mať v Bratislave a Ružomberku premiéru film Povolanie Podnikateľ, ktorý na Slovensko prináša Stredoeurópska podnikateľská a sociálna iniciatíva (CEBSI). Podľa jej predstaviteľa Martina Štochmala rozbieha ich organizácia týmto podujatím vlastný vzdelávací projekt. V rámci neho premietnu v novom školskom roku spomínaný film - obohatený o diskusiu - na viac ako 75 stredných školách. Hodinová dokumentárna snímka sa stane súčasťou novej stredoškolskej učebnice ekonómie avidia ho aj učitelia náuky o spoločnosti a ekonomii na stredných školách. „Dostane sa aj na vysoké školy s ekonomickým zameraním,“ dodáva Štochmal.

Film Povolanie Podnikateľ nakrútil v roku 2007 americký Inštitút pre štúdium náboženstva a slobody Acton. Dokument sa zameriava na otázku, ako vníma podnikateľov spoločnosť. Pre niekoho môžu byť vykorisťovateľmi, v očiach iného sú hybnou silou ekonomiky. Odpoveď na túto otázku hľadá autor filmu a prezident inštitútu Acton Robert Sirico v príbehoch troch úspešných biznismenov. Každý z hlavných hrdinov má odlišný osud a iné podnikateľské skúsenosti. Farmár Brad Morgan našiel zdroj prosperity pre firmu nielen v chove kráv a predaji mlieka, ale aj, paradoxne, v hnoji. Vyrába z neho desať druhov kompostu. Bankár Frank Hanna mal odjakživa vzťah k biznisu. Dnes spravuje jeho firma kapitál vo výške 2,7 miliardy dolárov. Jimmy Lai sa vypracoval z brigádnika v továrni cez výrobcu šiat až na mediálneho magnáta. Laiov majetok dnes odhadujú na 1,2 miliardy dolárov.

Podnikateľov dnes verejnosť často vníma rozporuplne. Stredoeurópska podnikateľská a sociálna iniciatíva si, ako hovorí Štochmal, uvedomuje, že podnikanie na Slovensku sa nerobí vždy najlepšími prostriedkami. „Nemyslíme si však, že by bolo správne, ak by niektoré negatívne postoje a isté povedomie spoločnosti zabránili ľuďom využívať svoje dary vo forme podnikania na svoj osobný rozvoj i rozvoj spoločnosti,“ tvrdí Štochmal.

(md)

HN, 8.9.2008

Liečila láskou

„Človek nežije iba z lásky, ktorú prijíma, ale hlavne z tej, ktorú daruje. „

SVOJ život zasvätila pomoci chudobným. Spolu s pápežom Jánom Pavlom II. sa stala symbolom nezištnej a obetavej kresťanskej lásky minulého storočia. Blahoslavená Matka Tereza zomrela 5. septembra 1997.

Smrť si pre túto výnimočnú ženu prišla v Kalkate v Indii, kde pôsobila takmer celý život.

Katolícka misionárka albánskeho pôvodu Matka Tereza, vlastným menom Agnes Gonxha Bojaxhiuová, sa narodila 26. augusta 1910 v Skopje.

Ako osemnásťročná odišla cez Írsko do indického kláštora v Darjellingu a neskôr učiteľ do školy v Kalkate. Z úcty k sv. Terézii z Lisieux prijala rehoľné meno Tereza.

Ovplyvnila svet

V Kalkate videla utrpenie tých najchudobnejších, ktoré ju veľmi trápilo. V roku 1948 preto požiadala svoju predstavenú o dovoľenie žiť mimo kláštora a pracovať v kalkatských štvrtiach chudoby. Tam sprvoti učila deti základom hygieny a tiež čítať. Odložila rúcho loretských sestier

a obliekla si biele sári - typickú plachtu s belasým okrajom a krížom na ramene. Postupne sa k nej pridávali ďalšie ženy a jej komunita sa rozrastala.

V roku 1950 dostala povolenie od Vatikánu založiť Rád misionárov lásky.

Keď našla na ulici zomierajúcu ženu dohryzenú od potkanov, ktorú v nemocnici odmietli prijať, rozhodla sa založiť Dom umierajúcich - miesto na dôstojný odchod zo sveta.

Misionárky lásky v uliciach Kalkaty tiež rozdávali jedlo, liečili a učili deti.

V roku 1965 sa kongregácia stáva rehoľou s pápežskými právami. Matka Tereza chorých len ošetrovala a nikdy nikoho nenútila k prestupu na kresťanskú vieru. Jej nasledovníčky založili po celom svete desiatky domov a nemocníc.

Svojou charitatívnou činnosťou si získala uznanie a rešpekt na celom svete. V roku 1979 sa stala nositeľkou Nobelovej ceny za mier. Pochovaná je v Kalkate, v jednom z domov, ktoré založila. **MICHAL AMBROVIČ**

Plus jeden deň, 6.9.2008

Evanjelici neodmietli predmanželskú zmluvu

Evanjelická cirkev súhlasí s dohodou manželov o majetku. Zatiaľ podmienčne.

Vedenie evanjelickej cirkvi na Slovensku tvrdí, že v princípe nie je proti legislatívnej úprave majetkových vzťahov medzi manželmi. Podmienkou cirkvi je, aby nový zákon priniesol stabilnejšie a transparentnejšie majetkové vzťahy medzi manželmi.

Po stretnutí generálneho biskupa cirkvi Miloša Klátika s ministrom spravodlivosti Štefanom Harabinom hovorkyňa evanjelikov Edita Škodová povedala, že Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (ECAV) nebude súhlasiť so zmenou, ktorá by oslabilá maželský vzťah, alebo by jedného z manželov diskriminovala, či zvyšovala rozvodovosť.

Klátika pozval minister Harabin pre plány ministerstva meniť súkromné právo smerujúce aj k zave-

deniu predmanželských zmlúv na Slovensku.

ECAV chce pred definitívnym stanoviskom vidieť znenie zákona.

„Bez toho, aby sa naša cirkev oboznámila s navrhovanou právnu úpravou, nemôže zaujať konkrétne a zodpovedné stanovisko,“ povedal biskup Klátik.

Harabin už zámer konzultoval so zástupcami katolíckej cirkvi. Po ich námietkach dáva dôraz na to, že nový zákon nemá viesť k uľahčeniu rozvodu manželstiev.

Zmluva o majetkovom spoločensťve manželov, známa ako predmanželská zmluva, má upravovať majetok manželov počas manželstva, má však byť použiteľná aj v prípade rozvodu.

Manželia majú mať podľa nej napríklad možnosť dohodnúť si samostatné hospodárenie. Zmluva nebude pri vstupe do manželstva povinná. **SME, 6.9.2008**

Vranov: Povýšenie chrámu na baziliku

Rímsko-katolícky kostol Narodenia Panny Márie vo Vranove nad Topľou dnes slávnostne povýšili na Baziliku Minor. Rozhodol o tom Vatikán dekrétom ešte 19. júna tohto roku. Vranovská bazilika sa stala v poradí deviatou na území Slovenska.

Povýšenie na baziliku prichádza v čase, keď si veriaci pripomínajú 300 rokov odkedy obraz Panny Márie, ktorý je v súčasnosti umiestnený v oltári vranovského kostola slzil.

Martin Lehončák, farár a prior baziliky: „Je to veľká česť a pocta nášmu chrámu, pútnickému farskému kostolu Narodenia Panny Márie.“

Slávnostnú omšu celebroidal arcibiskup Alojz Tkáč. Pamätám si na to, ako mladý absolvoval púť z 25 km vzdialeného Udavského práve do Vranova.

Alojz Tkáč, katolícky arcibiskup: „Aj Vranov má túto svoju dôležitosť, ktorú znovu si získala na-

dobúda stále viac, tak myslím, že to povýšenie, ktoré prichádza zo strany Svätej stolice, že je dôležité.“

Pre veriacich ale aj predstaviteľov rímskokatolíckej viery prináša povýšenie kostola na baziliku výhody.

Martin Lehončák, farár a prior baziliky: „Získavanie plnomocných odpustkov, používanie pápežských znakov, čiže sme takou predĺženou rukou pápeža Benedikta XVI. a tie povinnosti, to je slávnostné už slávenie všetkých omší.“

Mesto Vranov sa natrvalo zapísalo medzi 9 najvýznamnejších pútnických miest na Slovensku.

Tomáš Lešo, primátor Vranova nad Topľou: „My sme veľmi hrdí na to, že rehoľa Pavlínov sa o to výrazným spôsobom zaslúžila v spolupráci s arcibiskupstvom v Košiciach.“

Oslavy povýšenia chrámu na Baziliku Minor vo Vranove nad Topľou budú pokračovať aj zajtra a to odpustnou slávnosťou.

STV, 19:30, 6.9.2008

Kongres Rodina a médiá v Ružomberku

Sú médiá pre rodinu hrozbou alebo prínosom? Takúto tému rieši celosvetový kongres Rodina a médiá, ktorý sa dnes začal v Ružomberku. Ide vôbec o prvú takúto akciu na Slovensku. V minulosti sa podobné kongresy konali v Paríži, Moskve či Madride.

Na 23. ročník celosvetového kongresu rodiny prišlo do Ružomberka takmer 400 účastníkov zo 16 krajín. Medzi 30 prednášajúcimi nechýbajú svetovo uznávaní odborníci z parížskej Sorbony či Harvardskej univerzity.

Lukáš Mart'ák, hovorca kongresu Rodina a médiá: „Kongres ponúkne alternatívne pohľady a zároveň sa pokúsi spochybnit' klíšé, extrémne klíšé konštatovania, že médiá majú na rodinu iba negatívny vplyv.“

Kongres otvoril svojou prednáškou predseda Pápežskej rady pre rodinu vo Vatikáne kardinál Ennio Antonelli. Podľa neho sú médiá pre rodinu príležitosťou, ale aj rizikom a preto treba byť v strehu.

Kardinál Ennio Antonelli, predseda Pápežskej rady pre rodinu:

„Najskôr musia médiám porozumieť samotní rodičia. Ak budú správne využívať televíziu a internet, pochopia to aj deti. Opatrný treba byť aj s mobilnými telefónmi. Deťom do 10 rokov by som ich neodporúčal používať.“

Anna Kováčová, lekárka, Svetové hnutie matiek: „Televízor, počítač by nemal byť v izbe, v ktorej je dieťa samotné. Mal by byť vždy pod dozorom rodiča.“

Podľa prednášajúcich musí byť vo vzťahu k médiám na prvom mieste ľudská dôstojnosť. Od toho závisí, či sa stanú pre rodinu hrozbou alebo prínosom.

Ján Figeľ, eurokomisár: „Nôž môže deliť chleba alebo zabíjať druhých. Médiá môžu povzbudzovať, inšpirovať alebo ponižovať.“

Program celosvetového kongresu Rodina a médiá bude pokračovať ešte počas celého víkendu. Súčasťou akcie je aj množstvo sprievodných podujatí, vrátane výstav a workshopov. **Martin Dušička**
TA3, 18:40, 5.9.2008

Odsúdili fašizáciu

Pred národným pamätníkom holokaustu v Bratislave si včera pripomenuli rasové násilie druhej svetovej vojny. Odsúdili predstaviteľov cirkvi a parlamentu za fašistické a rasistické postoje.

„Ľudia ako Sokol, Harabin, Slota či Mečiar nie sú našimi zástupcami. Svojimi slovami a činmi znevažujú pamiatku ľudí, ktorí pre svoju údajnú menejcennú rasu boli deportovaní,“ povedal včera Dušan Jaura z občianskej iniciatívy Ne-~~chceme~~ sa prizerat'.

Pred vyše asi tristočlenným zhromaždením s názvom Nie fašizácii Slovenska, ktoré zorganizovala občianska iniciatíva pri príležitosti spomienky na vyhlásenie Židovského kódexu, verejne vystúpila aj historička Katarína Hradská, Emília Vášáryová, hudobník Michal Kašćák či signatár iniciatívy Miroslav Kocúr. Odsúdili nebezpečné pripomínanie si „zlatých časov“ Slovenska v rokoch 1939 až 1945.

„Vo svojich prejavoch, vystrihnutých ako z hitlerovskej tretej ríše, našli problém v údajnom rasovom základe jedného z poslancov. Pán premiér, za toto sa v civilizovanej krajine odvoláva,“ vyzval za iniciatívu Jaura.

Dlhodobé mlčanie slovenskej verejnosti pri prejavoch xenofóbie a antisemitizmu je podľa Kocúra „živnou pôdou pre rast extrémizmu a jeho nositeľov vo verejnom živote“. Povedal, že na Slovensku sa už nevie odlišovať dobro od zla, lebo antisemitské vyjadrenia zaznievajú bez následkov už aj v parlamente.

Na zhromaždení tiež odsúdili postoj cirkvi, ktorá považuje zádušnú omšu za Jozefa Tisa za súkromnú záležitosť arcibiskupa Jána Sokola.

Hovorca Konferencie biskupov Jozef Kováčik povedal, že na stanovisku naďalej trvajú.

SME, 12.9.2008

[www: tkks@kbs](mailto:www.tkks@kbs)

Litmanová je mariánskym pútnickým miestom

Hlavná púť sa na mieste, kam už 18 rokov putujú gréckokatolíci bude konať prvú augustovú nedeľu po prvom piatku.

Slovensko má oficiálne ďalšie mariánske pútnické miesto. Dekrétom o ustanovení sa ním stal areál a prameň na hore Zvir v Litmanovej v okrese Stará Ľubovňa, kde sa nachádza Kaplnka Nepoškvrneného Počatia Presvätej Bohorodičky.

Hlavná púť sa tam bude konať prvú augustovú nedeľu po prvom piatku, okrem nej na hore Zvir budú organizovať pravidelne každý mesiac v nedeľu po prvom piatku aj pravidelnú púť, informoval Ľubomír Petřík, kancelár arcibiskupského úradu gréckokatolíckej cirkvi v Prešove.

Do Litmanovej už 18 rokov pu-

tuje veľké množstvo veriacich zo Slovenska i zahraničia. Na mieste sa údajne 5. augusta 1990 v drevenej chatke zvanej Majdan zjavila dvom dievčatám Panna Mária. Púte sa tam potom konali vždy v prvú nedeľu v mesiaci a obe dievčatá po zjavení tlmočili posolstvá Bohorodičky pútnikom. Na hore Zvir vyviera aj prameň, ktorému po zjavení začali pripisovať liečivé účinky.

„To, či išlo v rokoch 1990 - 1995 o pravé mariánske zjavenia, je naďalej predmetom skúmania Komisie pre Litmanovú,“ uvádza dekrét. Na tomto mariánskom mieste posvätili aj nový liturgický priestor.

Na Slovensku sa každý rok organizuje takmer 90 púť.

SME, 9.9.2008

Slušný Bratislavčan je Anton Srholec

Včera boli Dni Schöne Náciho v Mestskej čitárni U červeného raka. Slušným Bratislavčanom je podľa spoločnosti Ferdinanda Martinenga kňaz Anton Srholec.

Toto ocenenie dostal včera na Dňoch Schöne Náciho v Mestskej čitárni U červeného raka. Predchádzajúci rok ocenili herca Stana Dančiča. Za Bratislavčana pritom považujú všetkých, ktorí niečo urobili pre hlavné mesto alebo ho majú radi.

Akciu organizovala spoločnosť Ferdinanda Martinenga. Ocenili na nej

aj 85-ročného Jozefa Poštulku, najlepšieho statika na Slovensku. Navrhol napríklad aj strechu štadióna pre olympijské hry v Mníchove. Získal Zlatú medailu Ferdinanda Martinenga za činy v duchu ľudskosti.

Vlani 2. septembra sa po takmer 40 rokoch Schöne Náci dočkal pohrebu v Bratislave na Ondrejskom cintoríne. Známa postavička z bratislavských ulíc má na náhrobnom kameni vyrytý pozdrav v slovenčine, nemčine a maďarčine, ktorým zvykol zdraviť okoloidúcich - Ruky bozkávam. SME, 8.9.2008

Nové Zámky majú nové verejné osvetlenie

Nové Zámky, ktoré sa spomínajú ako mesto svetiel, budú toto označenie používať právom. V sobotu bolo slávnostne odovzdané nové verejné osvetlenie, ktoré patrí na Slovensku medzi najmodernejšie.

Osvetlenie mesta zažilo aj 1500 diákov galakonzertu tenoristu Otokára Kleina, v centre mesta sa rozžiarilo vyše 3000 svetiel, ktoré sú výsledkom prác prebiehajúcich od marca.

Ágh Péter, prednosta MÚ: „Mesto do projektu investovalo vyše 45 miliónov korún, ktoré splatíme za 15 rokov.“

Pischinger Géza, primátor: „Všetky verejné priestranstvá, vrátane parkov, boli osvetlené na základe noriem, pričom nie je zanedbateľné ani to, že naše úcty za elektrinu budú oveľa nižšie.“

Socha arcibiskupa Györgya Széchényiho, zakladateľa mesta a socha Antona Bernoláka, socha Svätej Trojice, ktorá bola odhalená počas epidémie moru, rímskokatolícky kostol, mestský úrad a ostatné sakrálné budovy v meste, verejné priestranstvá budú v Nových Zámkoch vysvetlené lacnejšie, krajšie a bezpečnejšie.

STV2, 17:20, 10.9.2008

Pozostatky obetí previezli do Košíc

Identifikáciu obetí havárie v Chorvátsku dokončia na Slovensku.

Včera krátko po 17.30 pristálo na košickom letisku vojenské lietadlo AN-26 slovenských vzdušných síl. Na palube bolo 14 cínových rakiev s pozostatkami obetí tragickej havárie autobusu v Chorvátsku.

Košická radnica zabezpečila na letisku pre pozostalých psychologov, dvoch katolíckych a jedného evanjelického kňaza. Obete havárie previezla do Ústavu súdneho lekárstva v Košiciach kolóna troch pohrebných áut v sprievode policajných vozidiel.

Ako uviedol krajský riaditeľ polície Juraj Bukuš, v Košiciach bude pokračovať identifikácia obetí. Výsledky by mali byť k dispozícii už zajtra.

Polícia bude v priebehu zajtrajška pravdepodobne kontaktovať pozostalých, ktorí by mali sprístupniť svoje byty. Na identifikáciu je totiž potrebné získať vzorky DNA. Niektorých zrejme vyzve, aby osobne obete identifikovali. (sen), SME, 11.9.2008

Návrh na zrušenie interupčného zákona

Na Slovensku je od 80-tych rokov minulého storočia zaznamenávané postupné znižovanie počtu narodených. Negatívny vývoj pôrodnosti sa v 21. storočí spomalil a v rokoch 2003 a 2005 pôrodnosť dokonca stúpala. V roku 2006 sa však narodilo opäť menej detí. Peter Gabura cíti spoluzodpovednosť za zákony a legislatívu. Poslanec za KDH odmieta interupčný zákon, ktorým sa poslanci parlamentu budú zaoberať budúci týždeň.

Peter Gabura je za to, aby sa čo najviac uplatnilo zrušenie interupčného zákona, čo by viedlo k zakázaniu vykonávania potratov na Slovensku.

Peter Gabura, poslanec za KDH: „Predmetom návrhu je úplné zrušenie interupčného zákona a vstup platnosti trestného zákona, ktorý bude postihovať interupcie.“

Na Slovensku ročne sa uskutoční 14 200 interupcií. Poslanec Gabura to pripisuje aj vlažnosti vo viere.

pokračovanie na str. 7

Veda náboženstvo neohrozí

Miliardový projekt časticového urýchľovača je v pohybe. Prvé výsledky pri hľadaní takzvanej božskej častice, ktorá by mala potvrdiť, že svet vznikol Veľkým treskom, vedci očakávajú približne o rok. Podľa religionistov však potvrdenie vedeckej teórie o vzniku sveta, náboženstvami ani vierou neohrozí.

Podľa fyzikálnej teórie, ktorá sa volá štandardný model, vedci predpokladajú, že vyprodukovaním enormnej energie, ktorú budú koncentrovať na malom mieste, dokážu nájsť časticu, takzvaný ....

Martin Plesch, fyzik SAV: „Keby existovala, tak potom máme vysvetlené prečo veci majú hmotnosť. No ale teraz čakáme, že či ju naozaj nájdeme.“

Zároveň by to podľa vedcov dokazovalo vznik sveta Veľkým treskom, čo by mohlo podlomiť niektoré náboženské teórie. Religionisti sa však toho neobávajú, pretože prelomových vedeckých objavov už bolo veľa a náboženstvá to ustáli.

Tatiana Podolinská, religionistka SAV: „Zoberme si len objavenie nových kontinentov alebo objav toho, že Zem nie je doska, ale že je to guľa, alebo teda veľmi revolučnú predstavu, renesančnú, ktorá prišla na to, že Zem nie je stredom vesmíru.“

Podľa Tatiany Podolinskej sa aj v prípade úspechu tohto pokusu, ktorý vedecky vysvetlí vznik sveta, len posunie pomyselná čiara, kedy mohol Boh zasiahnuť a stvorit' mechanismus života.

Tatiana Podolinská, religionistka SAV: „Dostaneme sa do bodu nula možno, ale Boh zostane prvý hýbatel', to znamená ten, čo ten prvý tresk spôsobil.“

S týmto názorom sa stotožňuje aj Konferencia biskupov Slovenska.

Josef Kováčik, hovorca KBS: „Oni môžu ak by sa im to aj podarilo, prísť predsa len po ten okamih, ale už nemôžu nahradiť práve tú inteligenciu, ktorá do toho vstúpila.“

Úvahy o pôvode a vzniku sveta budú pravdepodobne pokračovať aj po úspechu miliardového projektu. Interpretácia tak opäť ostáva na každom z nás.

Tibor Mattyašovský
TV Markiza, 19:00, 11.9.2008

Sociálne služby - perspektíva: Staroba choroba

Sociálnu starostlivosť o seniorov nemožno oddeliť od zdravotnej. Každý klient v domove sociálnej starostlivosti má zdravotný problém a vekom sa ich nabaľuje čoraz viac. „Okrem zdravotných poisťovní je to každému zrejmé,“ tvrdí manažérka projektu Seniorville Jana Hrebíková.

Tretina klientov v Jablonovom má zdravotné postihnutie, ďalšia tretina je úplne imobilná. Zdravotné sestry z externej agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti by museli do Seniorvillu chodiť päťkrát denne. Preto si zriadili vlastnú. Splňajú tak podmienku, aby s nimi zdravotné poisťovne uzatvorili zmluvu. Až na jednu výnimku však žiadna nechce rokovať. „Odvolávajú sa na to, že sieť v Bratislavskom samosprávnom kraji je naplnená a že ďalšia agentúra nie je potrebná,“ tvrdí.

O tom, že starostlivosť o seniorov so zdravotnými problémami dá zbrať, vie hovoriť i šéfka súkromného domova dôchodcov vo Voderadoch Monika Lovasová. Najmä traja imobilní z dvadsiatky klientov potrebujú špeciálnu opateru - viac takýchto seniorov by deväťčlenný personál nezvládol. Preto pri prijímaní klienta prihliadajú, či sa dokáže samostatne pohybovať. M. Lovasová dodáva, že denne do domova zatelefonuje päť

ľudí, ktorí pre nevládných rodičov hľadajú zariadenie schopné dlhodobej starostlivosti.

Aj zákon o sociálnych službách, ktorý má platiť od januára budúceho roka, naďalej podporuje súčasný stav, keď domovy dôchodcov uprednostňujú ľudí v lepšej fyzickej kondícii. Riaditeľ Spišskej katolíckej charity Pavol Vilček si myslí, že zariadenia sa budú brániť klientom s ťažšími stavmi. Náklady na klienta, ktorý potrebuje kompletnú starostlivosť, sú, pochopiteľne, vyššie. Návrh zákona preto definuje šesť stupňov odkázanosti osoby na pomoc iných. A podľa toho určuje výšku mesačného príspevku na 60 až 360 eur. Napriek tomu sa podľa P. Vilčeka môžu v najvyššej skupine stretnúť seniori, ktorí poskytovateľa sociálnej starostlivosti finančne zaťažujú nerovnako.

Ako príklad uvádza klienta s mentálnym postihnutím, ktorý „o sebe nevie“, a klienta na lôžku, ktorý denne potrebuje nové obvazy, katétre a ďalší zdravotnícky materiál. Na oboch je príspevok samosprávy v konečnom dôsledku rovnaký. „Návrh nového zákona opäť vôbec nemotivuje postarať sa o tých, ktorí to najviac potrebujú,“ mieni P. Vilček. (jk)

Trend, 11.9.2008

Zapísali ho do UNESCO - návštevnosť im poklesla

Rímskokatolícky kostolík v Hervartove, neďaleko Bardejova, je najstarší na Slovensku

Kostolík v Hervartove (okr. Bardejov) turisti obchádzajú. Vzácnu národnú kultúrnu pamiatku nedávno zapísali aj do zoznamu UNESCO, ale ani to mu nepomohlo. Na vine je zrejme slabá informovanosť.

„Na ceste z Prešova sem nie je ani jedna informačná tabuľa o tom, že v Hervartove máme takúto vzácnosť,“ vraví kostolník Ján Ontek (53), ktorý spoločne s manželkou návštevníkov na požiadanie sprevádzajú. „Sme im k dispozícii ráno či večer, ale nie je to nič platné. Obyčajne sa stáva, že turisti, ktorí smerujú predovšetkým do Bardejovských kúpeľov, aj tušia, že hervartovský kostolík je mimoriadny, ale zabudnú, že ak sa k nám chcú dostať, musia pred Bardejovom odbočiť vľa-

vo. Keď to v kúpeľoch zistia, už sa im nechce vracieť,“ myslí si kostolník.

Podľa neho je táto sezóna ešte mizernejšia ako bola tá vlani. „Je to horšie asi o 20 percent. Minulý rok sem totiž vozila turistov istá rakúska cestovná kancelária a vtedy tu bolo plno. Teraz si to však rozmysleli a tak návštevnosť poklesla,“ vysvetľuje J. Ontek. Tohto roku zatiaľ vybrali na vstupnom asi 100-tisíc korún (3 320, 00 EUR). „Nepredpokladám, že by sme do konca roka utížili ešte nejakú významnú sumu, lebo jarné a letné prázdniny, čo sú turisticky najsilnejšie obdobia, sa už skončili,“ uzavrel skepticky kostolník.

Rímskokatolícky drevený kostolík postavili približne okolo roku 1500. Je vytvorený z červeného smreka a tisu. Ide o najstarší kostolík tohto druhu na Slovensku. (nov), Nový čas, 11.9.2008

Mesto zázrakov

Mestečko na úpätí Pyrenej, ktoré je cieľom miliónov kresťanských pútnikov, oslavuje 150. výročie zjavení Márie.

Najväčší počet hotelov po Paríži, ročný obrat až 350 miliónov eur a viac než šesť miliónov návštevníkov každý rok. Lurdy sa stali jednou z najvyhľadávanejších destinácií sveta.

Len 15-tisícové francúzske mestečko sa za 150 rokov, odkedy sa tam údajne mladučkej pastierke Bernadette Soubirousovej zjavila Panna Mária, stalo fenoménom. Kresťania z celého sveta sú ochotní precestovať tisíce kilometrov, aby sa pomodlili pred jaskyňou so sochou Kristovej matky a napili sa z tamojšieho prameňa.

Zázračná voda vraj pomohla mnohým z nich uzdraviť sa z najrozličnejších chorôb. Vatikán uznal zo 7200 uzdravení len 67 za zázrak. Ten posledný v roku 2005. Teraz posudzuje štyri nové prípady. „Lurdy nepotrebujú pre svoju legitimitu zázraky,“ povedal pre Reuters biskup Jacques Perrier.

Oslavy 150. výročia poctí svojou návštevou aj pápež Benedikt XVI. Na pondelkovej omši pod holým nebom sa očakáva až 200-tisíc veriacich. Súčasný pápež, ktorý je známy najmä ako prísny teológ, tak ukáže aj svoju druhú, ľudovejšiu tvár. (iJK, SME, 12.9.2008)

Pesnička pre pápeža

Americká speváčka Madonna, ktorá je práve na celosvetovom turné, predviedla svoju šou aj v talianskom Ríme. A pri tej príležitosti venovala svoj starý hit Like a Virgin (Ako panna) pápežovi Benediktovi XVI.

„Túto skladbu venujem Svätému Otcovi, pretože som dcéra Božia. A vy všetci ste Božie deti,“ povedala pred zaplneným štadiónom, na ktorom bolo viac ako 60-tisíc divákov. Vatikán zatiaľ nereguloval. (iJK, čtk)

Plus jeden deň, 8.9.2008

Pápež bude nadbiehať Francúzom

Benedikt XVI. chce na návšteve vo Francúzsku hovoriť aj o zdravom sekularizme

Paríž a Vatikán sa rozišli pred sto rokmi. Pápež chce vo Francúzsku presvedčiť, že viera má svoje miesto aj v sekularizovanom štáte.

Keď pred tromi rokmi nastupoval na pápežský stolec, šepkalo sa, že vatikánsky špeciál si veľmi nezalieti. Joseph Ratzinger nebol v porovnaní so svojim predchodcom Jánom Pavlom II. práve veľkým cestovateľom. Jeho dnešná cesta do Francúzska je však už desiatou, odkedy sa Ratzinger stal pápežom Benediktom XVI.

Striktne sekulárne Francúzsko však určite hlavu katolíckej cirkvi neprivíta s nadšením. K odluke cirkvi od štátu tu prišlo už pred sto rokmi, cirkevné majetky vyvlastnil štát.

Vatikán odsúdil aj nariadenie Paríža z roku 2004, ktoré vykázalo náboženské symboly zo škôl a úradov, vrátane krížov. „Náboženstvo tu nemá sociálnu dimenziu, prevláda názor, že má ostať súkromnou záležitosťou,“ citoval Wall Street Journal biskupa Fortunata Baldelliho, vatikánskeho vyslanca v Paríži.

Francúzi kostoly obchádzajú

Aj keď je Francúzsko označované za „najstaršiu dcéru“ cirkvi, keďže vieru prijalo už v šiestom storočí, už dlho sa neráta medzi výrazne katolícke krajiny. Z 35 miliónov pokrstených Francúzov chodí podľa prieskumov len 10 percent pravidelne na bohoslužby.

„Cirkev je tu dlhodobo v mínuse. Všetky ukazovatele idú nadol, od návštevy kostolov cez krsty až po počet kňazov,“ povedal pre AFP Michel Kubler, šéfredaktor katolíckych novín La Croix. Napriek tomu podľa prieskumu denníka Le Parisien vníma pápeža pozitívne až 53 percent opýtaných Francúzov.

Pápež chce počas štvordňovej návštevy vzbudiť entuziazmus najmä u mladých kresťanov v krajine a hovoriť o pozitívnom sekularizme. Mladých po celom svete, ktorí sa zúčastnili na Svetových dňoch mládeže v Sydney, vyzval cez sms správy, aby sa modlili za francúzsku mládež.

Sarkozy pápežovi rozumie

Pápeža privíta v Paríži francúzsky prezident Nicolas Sarkozy, ktorý počas svojej decembrovej návštevy Vatikánu osobne pozval Benedikta XVI. do Francúzska. „Viem, že ma ľudia obviňujú z prílišného záujmu o náboženstvo. Nespochybňujem sekularizmus,“ citoval Sarkozyho v januári Reuters.

Francúzsky líder však chce, aby hodnoty viery boli oceňované a aby sa aj náboženské skupiny mohli uchádzať o štátne dotácie, čo zákon z roku 1905 nedovoľuje.

Pápež stráví väčšinu času návštevy v Lurdách, kde odslúži aj slávnostnú omšu k 150. výročiu zjavení Panny Márie. Na jeho bezpečnosť má dozerat' 9200 členov špeciálnej polície.

Návšteva pápeža vo Francúzsku

Benedikt XVI. pricestoval na štvordňovú návštevu Francúzska. Hlavným dôvodom jeho cesty sú oslavy 150. výročia údajných zjavení Panny Márie v Lurdách.

Zastávky pápeža Benedikta XVI.

Katedrálu Notre-Dame dokončili v roku 1345. Na začiatku 19. storočia v nej pápež pomazal Napoleona I.

Lurdy

V roku 1858 sa len 14-ročnej Bernadette Soubirousovej údajne zjavila Panna Mária. Odvtedy cirkev uznala 67 prípadov uzdravenia za zázrak.

Pápež sa stretne v Paríži s francúzskym prezidentom Nicolasom Sarkozym a jeho manželkou. Prehovoriť by mal aj k francúzskym intelektuálom a umelcom, o viere bude diskutovať s miestnou moslimskou a židovskou komunitou.

Benedikt XVI. odslúži v sobotu v Paríži omšu v Chráme Matky Božej (Notre-Dame), kde sa chce prihovoriť najmä francúzskej mládeži. V Lurdách odslúži ďalšiu bohoslužbu v pondelok, zúčastní sa aj na pochodňovej procesii k Lurdskej jaskyni.

SME, 12.9.2008

Poliaci chodia na Slovensko za lacnými titulmi

BRATISLAVA/RUŽOMBEROK (zp, jar) - Slovensko získava povest' krajiny, kde sa dá rýchlo a lacno dostať k vysokoškolskému titulu. Po diplomy si na Slovensko začali vo veľkom chodiť Poliaci. Poľská strana už varovala slovenské ministerstvo školstva, že ide o škandál, ktorý treba riešiť.

Za posledné dva roky získalo na Slovensku titul docenta 32 Poliakov. Dostanú ho ľahšie ako doma. Kým v Poľsku trvá obhajoba celé roky, na Slovensku stačí zopár mesiacov.

Diplomy vydáva najmä Katolícka univerzita v Ružomberku, kde je rektorom Poliak Tadeusz Zasepa. Od začiatku roku 2008 ich udelili siedmim poľským občanom, problémom nie je ani poľština.

„Prácu možno predložiť aj v cudzom jazyku,“ povedal hovorca univerzity Vladimír Buzna. Katolícka univerzita tvrdí, že všetko je v súlade so zákonom.

Podľa poľského denníka Dziennik chodia na Slovensko dokonca ľudia zo známych univerzít, čo znižuje ich úroveň. „Sme znepokojení tým, že časť osôb prechádza bleskurýchle habilitačným aj doktorandským konaním na Slovensku,“ uviedla Grażyna Prawelská-Skrzypková z poľského ministerstva školstva. Na Slovensku stačí podľa Poliakov zaplatiť poplatok, odovzdať prácu a pridať zopár vedeckých citácií.

Renáta Králiková z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť, ktorá sa zaoberá školstvom, tvrdí, že Slovensko má príliš voľný zákon, ktorý umožňuje univerzitám, aby si samy stanovili podmienky udeľovania titulov.

„Je tam priestor na to, že ho môžu získať aj menej kvalitní ľudia. Školy majú navyše motív vyrábať si umelo profesorov a docentov,“ konštatovala. Len tí sa totiž môžu, podobne ako v Poľsku, zaručiť za študijné odbory pre študentov. „Škandál, aký sa odohral v Poľsku, nebuduje prestíž slovenských vysokých škôl,“ dodala Králiková.

Poľsko požiadalo o vyjadrenie ministra školstva Jána Mikołaja (SNS) aj slovenskú Akreditačnú komisiu, ktorá dáva vysokým školám súhlas na udeľovanie titulov. Komisia v súčasnosti preveruje úroveň všetkých vysokých škôl, aj Katolíckej univerzity. Podľa jej

šéfa Lubora Fišera by mala rozhodnúť o tom, či jej ponechá právo priznávať titul docent.

Rektor Univerzity Komenského v Bratislave František Gahér tvrdí, že problém sa netýka všetkých vysokých škôl. Upozornil na stanovisko Slovenskej rektorskej konferencie, ktorá ešte pred letom vyzvala ministerstvo školstva, aby vykonalo na Katolíckej univerzite hĺbkovú kontrolu. Dôvodom mali byť práve docenti, ktorí z Ružomberka vychádzajú. „Mali sme signály, že nespĺňajú potrebné kritériá,“ uviedol viceprezident konferencie František Gahér.

Ministerstvo doteraz previerku v Ružomberku v tejto veci podľa hovorkyne Dany Špankovej neurobilo. „Na budúci týždeň tam však pôjde minister,“ tvrdí Španková.

Noví poľskí docenti z Ružomberka začali pribúdať od roku 2006. Všetky ich práce, ktoré sú v univerzitnej knižnici, sú z pedagogickej fakulty, väčšinou z odboru sociálna práca.

Titul docent, v Poľsku habilitovaný doktor, posúva vysokoškolských učiteľov na vyšší stupeň v akademickom rebríčku hodnosti. Znamená aj prírastok na platu, v Poľsku získa docent podľa Dziennika o sto percent vyššiu mzdu. **PRAVDA, 12.9.2008**

dokončenie zo str. 4

Peter Gabura, poslanec za KDH: „Ja si myslím, že celá vlašnosť je nastavená priamo v nás, že nerobíme pre dobro nič, že neupozorňujeme, že nevarujeme, alebo že málo výrazne varujeme predtým, čo sa tu deje.“

Juraj Filo z Fakultnej nemocnice Bratislava zdôraznil riziká interrupcie.

Juraj Filo, Fakultná nemocnica Bratislava: „Treba si jednoducho uvedomiť, že tých 30% žien už nemôže mať nikdy deti po interrupcii. Sú rôzne infekcie, problémy po operácii, perforácie, zápaly, duševné následky sú veľmi veľké. Pointerupčné depresie.“

O postoji Svetovej zdravotníckej organizácie k problematike interrupcií informovala Darina Sedláková zástupkyňa organizácie na Slovensku.

Darina Sedláková, zástupkyňa Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku: „Napriek tomu, že aj SZO zastáva názor, že interrupcia je únikové, alebo teda neželané riešenie problému, napriek tomuto ostáva zaradené medzi klasické a štandardné medicínske postupy a je vždy lepšie ho mať oficiálne a organizovane riešené, ako keby sa mal vykonávať pokútnym spôsobom. Samozrejme všeobecný trend vo svete a ako vidíme aj na Slovensku je, aby sa počet interrupcií znižoval a on sa aj znižuje.“

Milica Šarmírová

Rádio Lumen, 17:30, 11.9.2008

Burza s titulmi

Glosy

Rýchlo a lacno. Slogan, ktorý by mohol pripomínať akciu v diskonte. Charakterizuje však spôsob, akým prišli k akademickým titulom niektorí poľskí učitelia. Udelila im ich Katolícka univerzita v Ružomberku. S dlhodobým zlým menom v univerzitných kruhoch. A s rektorom poľskej národnosti...

Príslušné orgány možno zistia, že na Katolíckej univerzite je všetko v súlade s právom a kostolným poriadkom. Napriek tomu je počet titulov udelených poľským občanom touto inštitúciou nepomerne vysoký.

Napokon je dávno známe, že nie každá vysoká škola na Slovensku je špičková. A ani zďaleka si všetky univerzity svoje pomenovanie nezaslúžia. Aj tento prípad by mohol poslúžiť tým kvalitnejším školám, aby

tlačili na zjednocovanie štandardov. A prípadné odoberanie povolení a licencií tým, ktorí na to jednoducho nemajú. Celkom scestná nie je ani predstava rovnakých podmienok a pravidiel pre vysoké školy nielen na Slovensku, ale aj v celej Európskej únii.

„Ak mešká medzinárodný rýchlik, je to medzinárodný škandál,“ vtipkoval kedysi Satinský. Cezhraničná burza diplomov ja však jeden nevkusný megaškandál. Ktorý by mohol konečne rozprúdiť stojaté vody slovenského vysokého školstva. No pokiaľ budú v spoločnosti poslanci beztriestne falšovať podpisy a ministri spravodlivosti opakovane a bez hanby klamať, nejakým titulom na predaj sa nemožno čudovať.

Pavol Baboš

PRAVDA, 12.9.2008